

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO
NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA
JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE - GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE.
ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1
DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERTI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Zakaj tako?

Pogrebni nagovor g. dekana M. Riharja pri pogrebu umorjenega nadžupnika g. Fr. Kušarja v Mengšu.

Ena izmed najbolj tolažljivih, na drugi strani za naš omejeni razum nedostopnih resnic sv. vere je nauk o božji previdnosti, nauk, ki nas uči, da Bog ohranjuje in vlada ves svet in da se nič ne zgodi brez njegove volje ali če On ne dopusti.

Tolažljiv je ta nauk, ker nas opominja, da se vržemo v vseh okoliščinah življenja v naročje in varstvo vsemočnega in neskončno dobrotljivega nebeškega Očeta, ki nas varuje in čuva kot varuje orel svoje mladiče s svojimi perotmi. Toda pridejo dogodki v našem življenju, ki stavijo našo vero v previdnost božjo v hudo preskušnjo, ko se nehote vprašujemo: zakaj tako in ne drugače? Taka preskušnja naše vere je prišla na vas, dragi meniški farani, na vas sorodnike in na nas vse. In ta preskušnja naše vere v previdnost božjo je pogled na rakev sredi cerkve, v kateri je zaprto strašno ranjeno in okrvavljeno truplo tukajšnjega nadžupnika g. Franceta Kušarja. Zakaj si šel od nas? Zakaj si nas zapustil? Saj si bil še močan in kljub visoki starosti, saj si delal do zadnjega. Zakaj tako hitro, tako nenadoma in brez slovesa zapuščas zvesto čedo, ki te je ljubila in te še ljubi, čedo, katero si pasel in hranil s kruhom besede božje, s kruhom milosti in kruhom življenja? Zakaj naj se sliši jok in tečejo solze ravno v teh dneh, ko se svet raduje in veseli? Zakaj tako naglo in tak čas? In še dalje. Zakaj odhajaš, dragi pastir in sobrat, od nas na tak način? Ti mož in apostol miru in ljubezni — pod morilnim orožjem zločinca? Zakaj si ti, ki si tolikrat lajšal smrtne težave umirajočim, moral umreti brez tolažbe, brez kapljice mrzle vode, na trdem lesu kot tvoj Mojster in učenik? Da, teška preskušnja, o dobri Bog! Gnjev nas napolnjuje nad strašnim dejanjem in vprašujemo se: zakaj tako?

Ali ni nobenega odgovora na to vprašanje? Pač, čujem odgovor neskončne Previdnosti božje, ki nam govori besedo, katero je govoril božji Zveličar sv. Petru: »Kar delam sedaj, ne veš, vedel pa boš potlej.« Da, potlej, v večnosti, ko bodo pred nami razgrnjeni načrti neskončne božje Pre-

vidnosti, takrat šele bomo dobili popoln odgovor na to vprašanje. Za sedaj ne preostaja drugega, kot da klonemo svojo glavo in svoj razum in kličemo z Jezusom: »Ita, Pater — tako, Oče, je prav!«

Pa nekaj odgovora moramo vendar dobiti v svojo tolažbo v tej bridkosti na to težko vprašanje: zakaj tako? Dvojni odgovor nam daje katekizem: Prvi odgovor: Zato, ker je Bog dal človeku prosto voljo, katero človek lahko tudi zlorabi v greh in hudobijo, seveda bode dajal pred večnim Sodnikom odgovor za to zlorabo. Drugi odgovor: Bog more in zna tudi posledice greha obrniti na dobro. Kako to? Res, telesno življenje je za človeka velik, neprecenljiv dar božji, zato je Bog ta dar zavaroval med bliskom in gromom na Sinajski gori, ko je zaklical: Ne ubijaj! Zato je izrekel nad Kajnom strašne besede: Kri tvojega brata vpije k meni za maščevanje. — Toda poleg telesnega življenja ima človek tudi dušno življenje; tega življenja pa morilčeva roka ne doseže. Zato nas tolaži Jezus in kliče: Ne bojte se, če vam telo umore, duše pa ne morejo umoriti! Rajni gospod župnik je izgubil telesno življenje, duša njegova pa živi pri Bogu. Ali bomo zavidali rajnemu gospodu, da prejme poleg plačila za zvestobo v službi Gosnodo tudi še mučeniško krono? Upajmo, da kliče rajni gospod pred prestolom božjim: Ita, Pater — tako, Oče, tako je prav!

Pa tudi za nas vse naj bi se posledice tega žalostnega dogodka obrnile na dobro. Pa kako? Najprej za vas, dragi meniški farani. Vem, da dobro ljudstvo ohranja v spominu dušne pastirje, ki so zanj delali. Toda gospod župnik, ki je sedaj mrtev med nami, bo ostal v spominu ne samo vam, ampak tudi še poznim rodovom radi nasilne smrti. Spominjali se boste v ljubezni in hvaležnosti rajnega gospoda in molili zanj. Upajmo, da je gospod župnik očistil svojo dušo s svojo krvjo in da naše prošnje več ne potrebuje, potrebujejo pa molitve drugi, za katere ste dolžni moliti. In to ljubezen in hvaležnost boste prenesli tudi na tiste duhovnike, ki bodo

v bodočnosti med vami vršili dušno-pastirsko službo.

V spominu vam bodo ostali vsi nauki, ki vam jih je dajal rajni gospod župnik, v spominu pa bo ostala vam in nam in vsem navzočim kratka pa neskončno pomembna pridiga, ki nam jo govori danes, in sicer: Smrt je gotova, čas smrti je negotov, smrt pride kakor tat ponoči, s smrtjo je končana prilika za večnostno delo. Zato delajte dokler je dan, kajti pride noč, ko nihče več delati ne bo mogel!

In še ena dobra posledica naj pride iz groznega zločina. Vprašam: Kdaj je človek zmožen položiti roko na dragoceno življenje nedolžnega človeka? Ali ne takrat, ko je izgubil vero v Boga, vero v posmrtno življenje, vero v večno plačilo in večno kaznen, tudi za zločine, ki ostanejo skriti pred očmi pravice? Iz krste rajnega gospoda slišim klic: Vsi, katerim je izročena skrb za vzgojo človeštva, zlasti pa mladine, bodisi v družini ali pa v javnem življenju, položite pravi temelj vzgoje, to je, strah božji! Vsa izobrazba in vsa svetna moč ne bo zatrla zločinov, edino strah božji more zločine preprečiti ali vsaj do skrajnosti omejiti. Zato strah božji v družini, strah božji v javno življenje, vero v posmrtno življenje, vero v neskončno božjo pravičnost, ki vse dobro plačuje in hudo kaznuje!

Predragi! Opravili bomo še sveto mašo za rajnega gospoda župnika in klicali: Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj mu večni mir! Duša rajnega gospoda naj uživa v odsevu neizbrisnega znamenja mašniškega posvečenja in v sijaju mučeniške kro-ne večno veselje, čaka joč častitljivega vstajenja. Mi pa klonimo svojo glavo in svoj razum in vzdihnimo: O globočina bogastva in modrosti božje, kako nerazumljive so tvoje sodbe in neizsledljiva so tvoja pota. Amen.

MENGES. Novica iz Mengša je pregrda in prestrašna, da bi jo Naš list natančneje opisoval. Tudi znana je že. Dne 14. februarja zjutraj smo našli našega g. nadžupnika Fr. Kušarja v pisarni umorjenega. Umor je izvršil iz pohlepa po denarju na strašen način prejšnji večer 19 letni Ivan Lakner. Ne samo cela župnija, ampak vsa dežela je silno mučno občutila grdi zločin in sočustvovala z rajnim 70 letnim blagim duhovnikom. Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 16. febr. Pogrebne obrede je izvršil ob številni asistenci duhovnikov ljubljanski knezoškof dr. Gregor Rožman.

Postni čas

Po uvodu treh predpostnih nedelj nas sv. cerkev uvede v sv. postni čas. Prvi štirje dnevi posta so mlažjšega izvora. Do Gregorja I. se je začel post šele prvo postno nedeljo. Toda ravno prvi štirje dnevi so zlasti poučni. Na pepelnično sredo nas uči sv. cerkev ponižnosti, ko moli: »Pomni človek, da si prah in v prah se boš povrnil.« Uči nas pa tudi, naj se varujemo zunanje farizejske pokore. V četrtek nas uči in opominja, naj molimo. V petek o miloščini in ljubezni do bližnjega. V soboto pa, da naj živimo po zapovedih božjih in naj izpolnjujemo postno zapoved.

Post je priprava na velikonočne praznike, prav kakor je advent priprava na božič. Če je pa post priprava, ga moramo res izrabiti in se dobro pripraviti na veliko noč, »da je ne bomo obhajali s starim kvasom, tudi ne s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak z opresniki čistosti in resnice.« (I. Kor. 5, 8.)

Postni čas nam hoče dati duhovno življenje, da bi s sv. cerkvijo čutili in se pripravljali na vstajenje Gospodovo. Postni čas je čas pokore, čas zatajevanja in premagovanja, čas dušnega orenovljenja.

Post je pomlad cerkvenega leta in kakor v pomladi meščanskega leta sejemo in delamo za jesen in zimo, tako moramo tudi v pomladi cerkve-

nega leta delati in sejati za dušo in si pridobivati dobrih del za poznejši čas. Hodimo radi zlasti ob petkih v cerkev k sv. križevemu potu in premišljujemo trpljenje Gospodovo.

V postu nam sv. cerkev lepo kaže Jezusa. Prvo postno nedeljo je evangelij o Jezusovem štiridesetskem postu in o skušnjavah hudega duha. Drugo postno nedeljo govori sveti evangelist Matej o Jezusovem povečanju na gori. Tretjo postno nedeljo nam govori evangelist Luka, kako je Jezus izgnal hudega duha, ki je bil nem.

V prvi polovici posta torej raste Jezusova veličina. Svet ga vedno bolj spoznava in v očeh sveta se še bolj pokaže kot Bog na sredpostno nedeljo, ko nasiti pet tisoč mož.

Kakor hitro pa je prekoračena sredi posta, takoj nam sv. cerkev pokaže trpečega Kristusa. Že ga hočejo Judje kamenjati. Cvetno nedeljo se še enkrat pokaže kot kralj in jezdi na oslici v Jeruzalem, a obenem se nam že tudi oznanja njegovo trpljenje, kar nam kaže, da je Jezus gospod smrti in da je šel prostovoljno v svojo smrt. Na ponedeljek po cvetni nedelji se govori v sv. evangeliju, kako je Jezus šesti dan pred veliko nočjo prišel in obudil Lazarja — šesti dan po ponedeljku — vstane Kristus.

Na Kitajskem in Japonskem je vpe-
ljano umno kmetijstvo in kmetško
ljudstvo je redno in delavno; zato pa
kitajski kmet na istem prostoru pri-
dela mnogo več ko pri nas. Ob nede-
ljah popoldne bi moral vsak kmeto-
valec pri nas imeti na mizi Domolju-
ba in Kmetovalca. Čas, ki ga boš po-
rabil z branjem stanovskih listov, se
ti bo bogato obrestoval. Potem bodo
tvoji hlevi snažni in svetli, zračni in
pobeljeni. Celo na kurnike ne boš po-
zabil; kaj šele na stranišča in gnojnič-
ne jame. Poljskega orodja ne boš
puščal na dežju, vozovi ti ne bodo
škripali, pri strehi ti ne bo noter tek-
lo... Ali so to malenkosti? Nekateri
mislijo, da so, zato na take reči po-
zabijo. Ti pa bodi temeljit človek in
se brigaj tudi za take »malenkosti«;
zemlja in kmetija ti bosta vračali s
hvaležnostjo.

Temeljnost in natančnost velja za
vsak poklic. Dober zidar bo zidal ta-
ko, da se ne bo podiralo za njim, še
preden bo odšel od gospodarja. Do-
ber krojač ne bo hodil sam raztrgan,
ko bo drugim delal obleko. Tako tudi
čevljar. Kadar gremo naročat oble-
ko ali obutev, radi pogledamo, kako
obleka stoji tistemu, pri katerem jo
naročamo. Če nimaš naročila, oglej
se po sebi: morda najdeš pri sebi vz-
rok. Bodi cel mož in ne pozabi na
»malenkosti«, ki niso malenkosti.

Bodi mož!

Danes še nisi, zakaj prah s šolskih
klopi se te še drži. Enkrat pa namera-
vaš biti mož; zato čuj povest.

V naši vasi je živel ubog kočar, ki
je imel veliko družino, tako, da je
bilo naposled v mali kočici premalo
prostora za vse. Njegov najstarejši
sin Janez je bil ravno dovršil domačo
šolo; zdaj mu je bilo treba iti služiti,
ker domača njivica ni donášala dovolj
jela za vse. Služiti za hlapca! Očetu pa
je prizadejala mnogo skrbi misel, da
bo njegov mladi in neizkušeni Janez
sedaj takorekoč samemu sebi prepu-
ščen; vemo namreč, kako se gospo-
darji po velikih kmetijah brigajo za
dušno dobro svojih poslov. Družčina
pa je po velikih vaseh navadno tudi
slaba; ponočevanje in popivanje nam
pomori le preveč mladih duš, pa tudi
teles. Treba je bilo torej mlademu
fantu dati na pot kak prav dober
nauk, ki ga bo opominjal na to, da
naj se ne pogubi med svetom. In rekel
mu je pri odhodu kot zadnjo besedo:
»Janez, bodi mož!« Beseda mož naj bi
tukaj pomenila: življenje, ki je vred-
no krščanskega moza, kakršen je
imel Janez postati. Mož! Z drugo
besedo: dober kristjan naj bo. Dober
kristjan se pa z božjo pomočjo ohrani
na površju tudi sredi spridenega sve-
ta. Seveda, kakor rečeno, le z božjo
pomočjo! In tak značajan mož je
hotel Janez biti.

Janko Sedej

Ko je pred petimi meseci prišel g. Janko
v kamniško dekanijo, ni nihče mislil, da se
pot njegovega življenja bliža že zadnji
postaji. A bilo je tako. Zadnje dni januarja
so mu zvonovi zapeli za slovo. Sicer je res
zadnje mesece nekaj bolehal, toda smrti ni
nihče pričakoval, najmanj pa njegovi Ra-
domliani, ki so v teku dobrega pol leta že
drugega dušnega pastirja spremili k več-
nemu počitku.

Pokoini g. Janko je bil rojen dne 31.
marca 1883 na Vojskem, nekda najvišje
ležeči župniji ljubljanske škofije (1087 m),
torej v taki višini, kakor stoji v naši bli-
žini cerkev sv. Ambroža. Srednje šole in
bogoslovje je dovršil v Ljubljani, kjer je
bil dne 12. jul. 1906 posvečen v mašnika.
Do l. 1913 je kaplanoval na Vrhniki, pri
sv. Križu pri Kostanjevici, v Selcih in v
Stari Loki. Od l. 1913—1921 je bil morna-
riški kurat in je kot tak stopil v pokoj.
Vendar pa je še kot vpokojeni mornariški
kurat opravljal kaplansko službo v Šmarju
pod Ljubljano in Boštanju. V septembru
lanskega leta pa je stopil v pokoj in se
naselil v Radomlju.

Povsod, kjer je † g. Janko služboval, je
bil na glasu kot izvrsten glasbenik. Zato je
tudi povsod pospeševal cerkveno in svetno

petje, ker se je dobro zavedal, kolikega
pomena je lepo petje ne le za povzdigo
bogoslужja, ampak tudi za razvoj narodove
izobrazbe. Posebno na svoji zadnji postoj-
janki si je zasnoval krasne načrte za pov-
zdigo petja, ki so pa žal radi prerane smrti
ostali samo načrti.

Iskrena želja vseh, ki so ga poznali, pa
je, da bi se prej ali slej združili z njim v
krogu večno srečnih nebeških glasbenikov.

Janko! Sladek Ti bodi počitek v Bogu!

J. Langerholc

Na razpotju

Za našo mladino priredil P. P.

(Nadaljevanje.)

Še en zgled. V neki vasi sta bili
dve kmetiji druga poleg druge, obe
enako obsežni. Tudi svet, na katerem
sta ležali, je bil enako dober. Toda
kaj je donášala ena, kaj druga? Kak
razloček! In zakaj? Na eni kmetiji
je vladala snaga in red, na drugi je
ležalo vsevprek. Ta različna zuna-
njost je bil odsev notranjosti čla-
nov teh dveh družin. Pridni, redni
ljudje na enem posestvu, leni in lah-
komišljeni na drugem. Zato pa tak
razloček v pridelkih. Ni toliko na tem,
kakšna je zemlja, ki jo obdeluješ, am-
pak kakšen si sam.

Janez je torej služil za malega hlapca pri kmetu D. Za velikega hlapca je pa služil neki Tine, ki je imel zlasti napram ženskam polno grdih besed; pravzaprav besede same niso bile grde, ampak dajal jim je grd pomen, ker je grdo stvar zavijal v lepe besede, zraven pa pomenljivo namigaval z očmi, kako naj se to razume. Spridena dekleta so se mu smejala, Janezu pa se je gabilo, ker je hitro začel razumevati, kam beseda meri. Izprva je molčal, ker je bil šele novinec pri hiši. Ko so se pa grde govorice le ponavljale, se je nekega dne spomnil očetovih besed: Bodi mož; — in je vzrožil nad Tinetom in nad deklinami, češ da je taka govoriča še za svinjak pregrda in da njemu ni potreba, da bi to dan za dnevom poslušal, ker si lahko poišče drugo službo in si jo tudi bo, ako ne prenehajo z grdo govorico in bo pri odhodu tudi gospodarju po pravici povedal, zakaj gre ... To je zaenkrat pomagalo, da so se spogledali in utihnili; ker gospodarja so se močno bali, pa tudi to jih je osupnilo, da se jim je takle mlad fant tako postavil po robu, ko ravno takile fantje sicer kaj radi pomagajo k dvolični govorici, kot bi se hoteli postaviti, češ: »To pa tudi jaz že znam!« Janez je bil torej iz drugačnega blaga. No, Tine pa si je mislil in tudi namignil deklinam: »Jaz ga bom že spreobrnil.« In res je potem ob vsaki priliki hotel Janeza kaj podučevati, kako je med svetom in kako mora sedaj Janez iti za drugimi, ako hoče, da bo mogel shajati z ljudmi in ljudje z njim. Janez pa: »S poštenimi ljudmi bom lahko shajal, poštene pa z menoj tudi lahko, kakor upam.« — »Hahaha!« se je zasmeljal Tine, »ti si še tako nedolžen, da misliš, da res Dobenska Maruša otroke nosi!« — »Naj jih nosi kdor hoče, to vem, da jih Bog da starišem zato, da bi bili kedaj lepšega obnašanja in bolj čednega govorjenja kot si ti.« — Na to se je Tine vjzel in začel Janeza daviti, češ: »Ti, pa ti boš meni tako ugovarjal, ko si še gol pod nosom, jaz pa za prvega hlapca pri hiši?!« Janez se mu je izvil iz rok in stekel. Iz daljave pa mu je še namignil s pestjo: »Dobro, da si me! Imam sedaj orožje zoper tebe. Še obžaloval boš, da si se me lotil! Še boš sedel na Brdu v temnici!« Tine je bil namreč ravno takrat v preiskavi radi nekega tepeža. Ako ga sedaj Janez naznani, bo to slabo vplivalo tudi na tekočo sodbo: to je Tine vedel, zato je od tistega dne postal bolj krotek in bolj dostojen. Janez ga sicer ni naznanil, a kar je želel, to je dosegel: v pričo Janeza se poslej ni nikdar več kvantalo. Janeza pa je veselilo, da je mogel za dobro stvar kaj trpeti.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Raj nam govori Gospod v marcu

Šopek iz nedeljskih evangelijev

Nedelja 1. marca. — Jezusovo spreminjenje.

Peter je bil od veselja ves iz sebe, ko je videl Jezusa na gori Tabor v njegovem poveljšanem telesu. Iz tega lahko posnamemo, kakšna blaženost nas bo napolnjevala, ko bomo v nebesih gledali našega Gospoda Jezusa v nebeški slavi, iz obličja v obličje, v vsej njegovi neizmerni lepoti. Veselimo se že sedaj onega časa, ko bomo deležni tolike sreče, ko se bomo tudi mi — ako bomo umrli v milosti božji — kakor danes Zveličar svetili kakor solnce na vse veke vekov. Svetila pa se bodo naša telesa tembolj, čimveč dobrih del bomo v življenju izvršili.

Nedelja 8. marca. — Jezus izžene hudiča.

Jezus izžene hudiča, ki je bil mutast, kateri se zato imenuje mutast, ker je povzročil, da je bil obsedenec mutast. Kolikrat tudi nas naredi hudi duh neme! Neme za čiščenje božje; neme za molitev, katero bi morali opraviti; neme morda celo v spovednici, ko bi se morali obtožiti težkih prestopkov, pa jih iz napačne sramežljivosti zamolčimo. Prosimo Gospoda, da iz nas izžene mutastega hudiča, da govorimo, kadar je treba v čast božjo ali v korist bližnjega ali v svoje lastno zveličanje.

Nedelja 15. marca. — Čudežno nasičenje.

Potem ko je Jezus čudežno nasitil množico, je ukazal svojim učencem: »Poberite kosce, ki so ostali, da se kaj ne konča.« S tem priporoča njim in nam vsem modro varčnost v vseh rečeh. Tudi glede tega lahko uporabimo besedo Gospodovo, da naj bomo v malem zvesti. Kakor je grešna lakomnost, tako je grešna tudi zapravljalnost, pri kateri človek potratno ravna s premoženjem in drugimi zemeljskimi dobrinami ter ne pomisli, da so vse to božje dobrote, katere je treba previdno uporabljati v Bogu dopadljive namene. Kolike so n. pr. potrebe pri cerkvah (pred vsem pride v poštev domača župna cerkev!), pri raznih dobrodelnih zavodih, po misijonih itd. Tukaj pokaži svojo darežljivost in zbiraj si boš neminljive zaklade.

Nedelja 22. marca. — Jezus se zagovarja.

»Kdor je iz Boga, božje besede posluša. Zaradi tega jih vi ne poslušate, ker niste iz Boga.« Tako je govoril Jezus nevernim Judom. Isto velja za vse čase. Pobožen človek hrepeni po božji besedi kot lačen človek po koščku kruha; hudoben človek pa jo mrzi, pač, ker ni iz Boga. Sicer se slednje vrste ljudje radi izgovarjajo: kaj bom poslušal pridige, saj že tako vse vem, kar nam pridigarji pripovedujejo. Če pa potipaš takega modrijana malo bolj za jezik, navadno vidiš, da njegova učenost v verskih stvareh ne presega kdovekaj učenosti malega šolarčka, ki je z malo žlico začel šele zajemati osnovne verske nauke. Le priznaj rajši svojo nevednost in z vso ponižnostjo sprejemaj božjo besedo, pa boš videl, kako čudovite sadove bo v tebi obrodilo, med drugim tudi spoznanje, koliko ti še manjka, da bi se mogel ponašati kot učenjak v verskem znanju.

Nedelja 29. marca. — Jezus jezdi v Jeruzalem.

Kako se trudi ljudstvo, da bi pripravilo ljubljenu Jezusu slovesen vhod! Palmov vejice nosi, oblačila pregrinja in radostno kliče: Hozana Sinu Davidovemu! Pripravimo tudi mi Jezusu tak slovesen vhod v naše srce, kadar ga prejemamo v sv. obhajilu, zlasti sedaj o velikonočnem času! Očistimo svoje srce vseh grehov in vsega grešnega plevla. Čim čistejše je srce, tem bolj je sprejemljivo za dobro; okrasimo ga s cveticami krščanskih kreposti, slavimo Jezusa kot svojega dobrega in usmiljenega kralja in mu prisezimo večno zvestobo!

2 našega razgledišča

KRAŠNJA. Umrli je 3. februarja v Krašnji g. Udovč Franc, bivši župan in gostilničar, star 78 let. Prejšnje čase je bil okrajni sluga. Na težavnih potih je dobil hud revmatizem, tako da blizu 20 let ni mogel hoditi. Dolgotrajno bolezen je prenašal potrpežljivo. Na bolniški postelji je rad molil sv. rožni venec ali čital iz mašne knjižice. Pokopali smo ga ob veliki udeležbi ljudstva. Cerkveni pevci so mu lepo zapeli žalostinke v slovo. Naj počiva v miru! — Pred pustom je bilo oklicanih 5 parov, v postu bodo pa enkrat za trikrat oklicani tisti, ki med božjo službo stojijo pred cerkvijo ali pa na kanalu na državni cesti. — Nekaj fantov je dobilo od g. okrajnega načelnika po 24 ur — brez verižic.

STRANJE. V zadnjih mesecih preteklega leta se je nastanila v naši župniji cela truma potujočih muzikantov in igralcev — no, ljudje so na kratko rekli, ciganov. Vsem ljudem so bili kolikor toliko v nadlego, vendar so jih iz usmiljenja spravili pod streho. ženske so po okolici prodajale papirnate rože, kar se malo lepše sliši, kakor če bi pisali, da so beračile, možaki so pa hodili s svojimi škanti svirat in muzicirati in dolg čas preganjat po vsem Gorenjskem. V januarju pa je posegla vmes višja oblast in je razgnala vso trumo, kakor so rekli, v občine, kamor so pristojni. Še to naj pripišem, da sta nekaj mesecev obiskovala tudi našo šolo dva člana te umetniške družbe. — Plazu v Črni še tudi ni konec. Ljudje so radovedni, kaj bo prinesla pomlad. Če ne nove ceste, pa vsaj spet nov plaz. — V Klemenčevem (4 hiše) so se vse štiri družine izkazale, da imajo pravico do davčne poljašave, ker so imeli povsod po 9 ali še po več otrok. Tudi vredno, da pribijemo.

KAMNIK. Izgubili smo koncem januarja pridnega in vnetega delavca na polju kat.

akcije in mladinskega gibanja, g. kaplana Antona Pipa. Odšel je na Trato pri Poljanah v pomoč ondodnemu bolehnemu g. župniku. Naša hvaležnost in molitev gre za njim. — Dne 3. februarja je nastopil službo kot kaplan v Kamniku bivši kaplan v Trebnjem g. Mihael Jenko, preizkušen v cerkvenem in prosvetnem delu; pozdravljamo ga z veseljem. — Ali je mogoče? Tako so se povpraševali vsi resni ljudje, ko je bil pred kratkim pri seji mestnega občinskega odbora izvoljen sicer z želo pičlo večino kot novi občinski tajnik mož, ki je javno izstopil iz katoliške Cerkve in postal brez konfesije in ki je v istem duhu vzgajal svojega sina, katerega ni pustil k verouku v šolo. Nevolja in ogorčenost nad onimi, ki so povzročili to izvolitev, še vedno narašča. Cujemo, da je proti izvolitvi vložena pritožba; da bi pač kaj izdalo! — Izredno lep pogreb je imel dne 7. februarja na Perovem umrli Drago Lapajne, skladiščnik v tovarni Titan, ki je bil ponovno previden s sv. zakramenti. V dolgi vrsti spreveda je bil g. ravnatelj tovarne z gospo soprogo, tovarniško uradništvo in do malega vse delavsko osobje, ker je tovarna popoldne radi pogreba počivala. Delavski pevski zbor mu je zapel tri nagrobnice, poslovil pa se je od rajnega v imenu tovarišev in delavstva odposlanec društva zasebnih nameščencev, g. Kravos, z govorom, prepletenim z verskimi mislimi. Odlikoval se jo pogreb po vzornem redu, resnosti, krščanskem značaju, zlasti pa po skupnosti in ljubezni, ki se je pokazala pri pogrebu med delavstvom samim, pa tudi med delavstvom in podjetjem. Res, bil je košček udejstvovanja krščanskega socializma, ki je edini zmožen rešiti zapleteno socialno vprašanje. Da bi pač sedaj, ob 40 letnici prelepe okrožnice papeža Leona XIII., prevzel delavce in delodajalce duh krščanske pravičnosti in ljubezni! Upajmo in delajmo! — V farni cerkvi na Šutni je bila 15., 16. in 17. febr. 40 urna pobožnost na čast presv.

R. Telesu. Spovedovati sta pomagala te dni dva o. franciskana. V nedeljo 15. II. ob treh je bila udeležba obilna. Grajati pa moramo, da se je istočasno vršila v Čitalnici mladinska maškerada. Baje jih je bilo na tej maškeradi 15 parov — namreč v Kamniku ima vsak deček na maškeradi tudi boljšo polovico, katero mu izbere gđc. učiteljica P. v Kamniku. Dasi so dopoldne starši slišali s prižnice, kaj je maškerada, ni pomagalo dosti. Skandal pa je, da se je maškerada vršila istočasno kot služba božja v cerkvi. S tem se mladina odtrguje cerkvi; kakšni bodo sadovi, si lahko vsak pameten človek misli. Saj se razumemo! — **Društveno življenje:** Društvo »Kamnik« je priredilo 8. febr. igro »Vozel«. Pripomnimo, da je igra bila prav dostojna, vendar pa se je priredila brez pristanka Dramatičnega odseka in Fantovskega odseka! Toliko v vednost! V naše društveno življenje se je povrnil g. Jože Kolman, delaven član našega društva in prav dober pevec pri cerkvenem zboru na Šutni. G. Kolman je pred 4 meseci obolel, pa je premagal težko bolezen. Želimo mlademu in navdušenemu članu trdno zdravje, da bo mogel še mnogo storiti v korist društva in v čast božjo.

MEKINJE. V letu 1930 je bilo pri nas rojenih 29, umrlo jih je 17, poročenih pa je bilo 5 parov. Najstarejša med umrlimi je prekorajčila 91. leto. Že lepo vrsto let je pri nas najstarejša oseba vedno kaka ženska, tako tudi sedaj (namreč Kati Humar pri uršulinkah). — Za vzdrževanje lurske kapele v Godiču je bilo lansko leto preskrbljeno s tem, da je kapela dobila v last njivo na Zduši in to po naklonjenosti obeh hčera i Jerneja Jana p. d. Gušca. Obema dobrotnicama Bog stoterno povrni to dobroto do tretjega in četrtega rodu!

ST. GOTARD. Dobre 3 mesece ni bilo v župniji mrliča. Po novem letu je pa potrkala smrt na vrata v Zideh pri Devsu in hišni gospodar Vincencij Kralj — umrl 14. januarja v 70 letu starosti —

Janez Langerholc:

Roža deklet

(Povest. — Nadaljevanje.)

»Veste, gospodična Kati, kaj je včeraj, ko ste vi odšli, naša milostljiva dejala o vas?«

»Žal, da ne vem. Ampak silno sem radovedna.«

»Tako je dejala, da vas je kar škoda, da živite na kmetih. Vi spadate v mesto. Tu bi se lahko razživeli, kakor se spodobi taki gospodični. Vidi-te, prav tako je dejala.«

»Res?«

»Prav res!«

»Vi se šalite, gospodična.«

»Nasproti svoji prijateljici se vendar ne bom šalila.«

»Hvala vam za to besedo!«

»O, prosim, prosim.«

Kdo je bil takrat bolj srečen, kakor Katrica, roža deklet. Resnica. Na kmetih ni prostora za njo. Škoda vsakega trenutka, ki ga še tam preživi. V mesto, da v mesto! Tja mora, naj stane kolikor hoče.

Vsa blažena in srečna se je vračala na svoj dom. Vsa vesela mora razložiti materi, kakšno sodbo je slišala o sebi v mestu.

Kuharica Fanči pa je komaj zadrževala smeh. Pomagala ji je sobarica Klara.

»Porednica!«

»Zakaj?«

»Da se ti le ljubi tako lagati!«

»Če pa že vidim, da je neumnica tako navezana na mesto. Naj pride in naj pokusi njega dobre! Posebno našo milostljivo bi ji privoščila, vsaj za štirinajst dni.«

»Pssst! Tudi stene imajo ušesa.«

»Nič hudega. Naj bi slišali tu in tam, kako jim izprašujemo vest.«

»Bolje je, da ne. Če ne, bo spet ogenj v strehi.«

Razšli sta se. Fanči je ostala v kuhinji in pripravljala zajutrek. Ročni mlinček za kavo je motil tišino kuhinjskega življenja. Sobarica Klara pa je odhitela v sprejemno sobo brisat prah in snažit stole, da ne bo ob uri obiskov vse narobe.

III.

Poslušaj me, Katrica, roža deklet, tvoj ženin prihaja, kako bo sprejet?

Res se je oglašil ženin za Katrico. Čvrst fant, korenjak od nog do glave, tudi petičen, da je lahko vsak videl in vedel, da ne išče pri roži deklet samo denarja. Potreboval je pač go-

spodinje in Katrica bi bila po njegovih mislih prav pripravna in primerna za njegov dom.

Poskusil je Rožančev Miha pri starših in povedali so mu, da bi se ga ne ustrašili. Seveda ne kar na prva usta, ampak po resnem prevdanku so mu to povedali.

Oče je že prej nekaj slišal o name-nu Rožančevega Miha, pa je takoj prevdankil, kakšna bi bila ta možnost iz gospodarske in denarne strani. Pa je videl čedno poslopje, polne hleve, precej polja, zarastle gozdove, gostilno, lepo lego ob cesti, krasen gostilniški vrt; prepričal se je, da je hiša vsepovsod na dobrem glasu; v knjigah dolžnikov tudi ni bila preveč porčnjena; starši bi lahko hčerko kardakoli obiskovali, ker so Rožančevi prijazni ljudje in dalja do Rožančevih tudi ni bila prevelika; pa je po modrem pretehtanju vseh razlogov sklenil: »Tole bi pa kar bilo! Zakaj na takem domu Katrica ne bo stradala. Če bo pametna, bo ona, roža deklet, kmalu tudi postala roža žena. Delati ji preveč ne bo treba. Za to imajo pri Rožančevih posle. Ona bo samo vodila gospodinjstvo in kadar bo mož zadržan po kupčijskih poslih, seveda tudi gospodarstvo, kajpada po moževih navodilih.«

VELENJSKA ELEKTRIKA

V KAMNIŠKEM OKRAJU

Ze 2—3 leta se govori o velenjski elektriki. In zlasti kamniški okraj je z zanimanjem prisluškoval tem izvajanjem, ker se je imenoval na prvem mestu, ki bo deležen dobrot te elektrike. Zelo primerno in potrebno je, da naš list, kot glasilo tega okraja, svoje bralce nekoliko točneje seznani o pomenu takozvane elektrifikacije okraja, o velenjski elektrarni, o načrtih in dosedanjem delu, o dobavi in ceni velenjskega toka. Ves čas smo pazno zasledovali potek spora glede elektrifikacije, zmago občastne samouprave oziroma banovine v tem sporu ter delo po zmagi. Prav posebno so nam dobro došla pojasnila g. ravnatelja Kranjskih deželnih elektrarn inž. Miklavca, ki vodi tehnično delo elektrifikacije banovine in ki nam je radevolje postregel z vsemi podatki, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. — J. G.

Pomen elektrifikacije

Naj naštejemo nekaj koristi, ki jih nudi elektrika: Udobna luč! Smradljivec petrolej odpade. Hlevi bodo lahko zadostno in ognjavarno razsvetljeni. Luč se hitro prižge, hitro ugasne. Brez užgalic. Električna luč je običajno cenejša kot razsvetljava s petrolejkami. — V gospodarstvu se bodo uspešno porabljali motorji za pogon strojev, mlatilnic, slamoreznic, mlinov, cikularnih žag i. t. d. — Razvila se bo obrt na deželi. Z motorji bo podeželski obrtnik lahko konkuriral z mestnim. Nekatera obrtna dela se dajo izvršiti samo z motorjem (strojem). — Na deželi se bo lažje razvila tudi industrija, kar bo za kamniški okraj posebno važno. Kakor je g. srezki poglavar dr. Ogrin omenil na sestanku v Komendi (6. I. 1931), gozdovi v kamniškem okraju izginjajo, treba bo iskati drugega zaslužka. Nudila ga bo industrija. Elektrika bo torej prinesla koristi tudi našemu delavstvu.

Kdo naj gradi elektrarne in daljnovode

O tej zadevi se je že veliko govorilo, veliko pisalo. Bil je to že nekaj desetletij sem eden največjih javnih sporov, ki je pa danes že bolj ali manj rešen. Šlo je za to, ali naj izvedejo elektrifikacijo dežele zasebniki ali država (dežela, oblast, banovina). Ogromna večina ljudstva je bila vedno za to, da javni faktorji. Privatnik išče, kar je jasno, zaslužek. Zato je tak tok drag. Privatnik gradi elektrarne in daljnovode samo za kraje, kjer je že veliko odjemalcev (industrija), ni mu pa toliko mar, da bi tudi druge kraje z elektriko dvignil. To pa storijo javni faktorji! Znano je, koliko dobrega je storil za kraje na visokem Gorenjskem nekdanji deželni odbor, zlasti veleum dr. Lampe z deželno elektrarno na Završnici. Delo bivšega deželnega odbora

je začela po vojski uspešno nadaljevati bivša občastna samouprava in njen predsednik oziroma komisar dr. M. Natlačen ima zgodovinske zasluge pri načrtih elektrifikacije z velenjsko elektriko. Narčti, ki se danes izvajajo, so bili narejeni že takrat. Velike so zasluge za to podjetje g. prvega bana in ministra ing. Serneca ter ministra dr. Korošca. V vsem obsegu nadaljuje to delo tudi sedanji g. ban.

Velenjska elektrarna

Dr. M. Natlačen je v oktobru leta 1929 podpisal dolgoročno (50 let) pogodbo z državnim rudnikom v Velenju. Po tej pogodbi ima banovina pravico do prevzema vsega razpoložljivega električnega toka, ki ga more proizvajati elektrarna tega rudnika. Rudnik se je obvezal, da bo povečeval svojo elektrarno kakor bo zahtevala potreba. Da spoznamo sigurnost velenjske elektrike (da ne bo nihala, vsak čas odpovedala), objavimo o njej nekaj podatkov.

Najprej nekaj o velenjskem rudniku, ki dobavlja za svojo velenjsko elektrarno kurivo za pogon. Rudnik je bil osnovan l. 1885 (Daniel pl. Lapp). Po prevratu je prešel v državno last. Zaloge rudnika so 5 km široke in 10 km dolge. Doslej je preiskan le mali del teh zalog, bo pa že ta lahko dajal skozi 100 let vsak dan 100 vagonov premoga. V resnici je premoga še 10 krat toliko. V rudniku dela 600 jamskih delavcev, ki nakopljejo dnevno 40—90 vagonov premoga. Velenjski premog je lignit, manj vreden, vsebuje veliko vode. Konkurence in dolgih transportov ne prenese. Zato je najbolj gospodarsko, da se premog pokuri na mestu (v elektrarni) in se prodaja elektrika. To se je tudi začelo izvajati.

Poslopje velenjske elektrarne je bilo dograjeno l. 1929. Je po večini iz železobetona, deloma tudi zidano. Stavba je dolga 54 m, široka deloma 18 m in visoka do 26 m. Kotli, stroji in aparati so prvovrstni (trrdke Brown-Boveri). Dosedanji stroji proizvajajo do 2300 kilovatov. Še letos bo pa elektrarna povečana (s stroji) v toliko, da bo lahko proizvajala še nadaljnjih 5250 kilovatov. Za morebitno večjo potrebo pozneje se morejo namestiti še daljnji stroji. Za redno obratovanje jamči država.

Iz Velenja se gradi preko kamniškega okraja (Trojane, Lukovica, Domžale, Črnuče) daljnovod, s katerim se bo velenjska elektrarna zvezala z elektrarno na Završnici, ki more oddajati do 2000 kilovatov. Pomen zveze obeh (in morda še drugih) elektrarn je v tem, da si medsebojno pomagajo pri največjem odjemu elektrike. Velenjska elektrarna bo obratovala noč in dan, Završnica pa samo v tistih urah, ko odjemalci rabijo največ elektrike, pred vsem v večernih urah. V drugem času bo Završnica počivala in zbirala v visoko leže-

čem jezeru (jezu) vodo, da bo lahko v času velikega odjema več proizvajala. Tako bo izključeno, da bi kdaj zaradi prevelike obtežbe zmanjševala elektrika v omrežju velenjske oz. završniške elektrarne.

Zveza med Velenjem in Završnico bode pa šele prišla do prave veljave, ko se bode elektrarna na Završnici povečala za daljnjih 6000 kilovatov, za kar so že izdelani načrti.

Daljnovod do Črnuč in transformatorska postaja

Izdani so vsi načrti in nabavljen ves material za daljnovod iz Velenja do Črnuč, ki je dolg 65 km (daljava iz Velenja do Završnice iznese 125 km). Daljnovod je v gradnji. Postavljeni so že skoraj vsi stebri (114 železnih in 346 lesenih). Podstavki so iz železobetona. Betoniranje večjih temeljev je bilo združeno ponekod z velikimi težavami. Na progi od Krašnje do Ločice preko Trojan ni bilo možno dobiti v bližini stavbnih jam primerne materiala za betoniranje. Razvažati ga je bilo treba z državne ceste (Trojane—Celje) večkrat na hrbtu, ker stojijo železni drogovci ponekod na nepristopnih krajih. Za vseh 114 temeljev (za železne droge) je bilo potrebno blizu tri tisoč kubičnih metrov betonskega zidu in 3 in pol vagona železa (v zidu). Od meseca avgusta dalje je bilo pri gradnji daljnovoda zaposlenih 150—200 delavcev. Za železne droge se je porabilo pribl. 25 vagonov železa. Ob obeh bregovih Bistrice sta dva drogova, ki sta visoka 34 m. Razdalja med obema meri 453 m.

V Črnučah so pričeli graditi transformatorsko postajo, v kateri se bo spremenil tok 60.000 voltov na 20.000 voltov. Iz Črnuč se bo oddajala elektrika po razdelilnih daljnovodih, ki bodo šli mimo ali skozi naše občine in bodo prenašali elektriko z 20.000 volti. Ker se pa za luč in motorje rabi samo 380 odn. 220 voltov, bodo na več krajih nameščeni mali transformatorji, ki bodo spremenili elektriko napetosti 20.000 voltov na napetost 380/220 voltov. Transformatorsko poslopje v Črnučah bo ob železnici med postajo in savskim mostom. Dolgo bo pribl. 60 m. K transformatorju bo vodil poseben železniški tir. V Črnučah bo zasvetila velenjska elektrika že sredi tega leta.

Razdelilni daljnovodi po našem okraju

V kratkem se prične z gradnjo dvojnega daljnovoda za 20.000 voltov iz Črnuč do Trzina. V Trzinu se bo ta daljnovod cepil. Eden bo šel mimo Mengša v Komendo in od tam proti Brniku ter proti Smledniku. Trasiranje tega voda (od Trzina mimo Mengša) se bo vršilo te dni. — Drugi daljnovod bo šel mimo Domžal, skozi Vir in Dob; vzhodno od Doba se bo cepil proti Lukovici in proti Moravčam. V Domžalah

je postal njena žrtev. Zadnji dan pred smrtjo je napravil oporoko in izročil posestvo najmlajšemu sinu Jožefu. Pokojni je bil veren krščanski mož, pridno je obdeloval svoje zemljišče, a ves napredek modernega časa je šel mimo njega, ne da bi ga kaj predrugačil. Vestno se je držal starih šeg in navad pri kmetem gospodstvu. Ni čutil potrebe, da bi imel v hiši kak časopis. Ko je bil nekoč vprašan, ali ima naročen kak časopis, je odgovoril, da nima v hiši ne dobrih in ne slabih listov. Bog mu daj po zemeljskem trpljenju večno veselje! — Predpustni čas ni minil brez oklicev. Trije pari so bili oklicani. Dve poroki sta bili pri nas, ena pa v Sv. Ožbaltu. Ne smemo pa prezreti enega oklica, ki je poseben vesel za našo župnijo; to je bil oklic v nedeljo 4. januarja. S prižnice se je razglasilo, da bo tukajšnji rojak bogoslovec g. Franc Tom prejel višje redove in v nedeljo 5. julija sv. mašniško posvečenje. Po dolgem času bo imela letos župnija v svoji sredi novomašnika. Blagor krščanski družini, iz katere izide nov delavec v vinograd Gospodov. — Kat. prosvetno društvo je v nedeljo 8. februarja kljub hudi zimi privabilo precej ljudstva v dvorano. Tu so imeli priliko, da so se prav iz srca nasmejali, ko se je uprizorila burka »Katrice in muzikant«. Ti sti pa, ki so pri srečolovu, ki je sledil igri, zadeli kake dobitke, so se s podvojenim veseljem vrnili na svoj dom.

ZG. TUHINJ. Molčimo, kot da ne bi znali več pisati; pa še znamo, samo radi ne pišemo, ker smo preveč sramežljivi, hodili smo namreč v šolo takrat, ko je pri nas učil en sam učenik. Le malo časa se potrpite, g. urednik, ko doraste novi rod, takrat se bodo časi spremenili tudi za Vas. Sedaj namreč prosite, da naj kaj napišemo, potem boste prosili, da naj malo prenehamo s pisarjenjem. Vse bo pisarilo in pisateljstvo, da Vam bo zmanjkovalo papirja ter se boste čudili in strmeli nad učenostjo otrok, ki bodo izšli z naše univerze. Vse, kot

rečeno, bo vihtelo meč peresa, sekira in cepin, ki nas sedaj živita, bosta zarjavela čakala v podstrešju starinarja, da ju odreši pogina, ter ju da preliti v peresa. To bo zlata doba — za prodajalce peres in papirja — Tuhinjec pa bo grizla kača v žepu in pajk v želodcu — o zlata doba učenosti! Sedanji rod ne piše rad, ker se mu ne zdi vredno vsako smet poveljevat po časopisih — ako si Petrovčev Jaka zlomi nogo, ako se F. in J. stepeta, da glava odleti raz vrat, kaj zato — to so vsakdanje smeti, kot če kdo kihne. To ni za v časopis. Enega dogodka iz najnovejšega časa pa le ne smemo prezreti in omalovaževati, ker kaj takega kot pri nas, se še ni zgodilo nikjer v Jugoslaviji — to je pa vredno ovekovečiti v časopisu. Na svečnico smo imeli veliko in velikopotezno slavlje, prekrstili smo 30 let staro, ne dekle, ampak šolo in smo ji dodali k uradnemu naslovu dodatek »šola Tomaža Masaryka«.

KOLOVRAT. V letu 1930 je bilo pri nas 35 rojstev, 4 poroke in 11 mrličev. Vsega je bilo izredno malo, ker župnija vendar šteje okrog 900 ljudi. Ker mejimo na Zagorje, so bili od tu nekateri rudarji odpušteni. Glede kmetij je pa tako kot drugje; če bo šlo to še nekaj časa naprej, ne bo imel delavec kaj jesti, kmet pa ne kaj obleči.

GOZD. Župnija Gozd pri Kamniku šteje okoli 700 prebivalcev. V letu 1930 so bili poročeni 4 pari, rojenih je bilo 30 otrok, umrlo jih je 11 (2 odrasla in 9 otrok). Sv. obhajil se je razdelilo 5110.

GROBLJE. Ob tragični smrti gospoda nadžupnika Kušarja je bilo na dan pogreba (16. II.) jutraj ob 6 tudi v cerkvi v Grobljah mrtvaško opravilo z Libero, da so se ga tem lažje bližnji okoličani udeležili. — Pogreba pokojnega nadžupnika Kušarja v Mengšu so se udeležili iz Misijonišča v kolikor mogoče velikem številu misijonarji, kleriki in bratje. — Zaradi bolezni se je odpovedal za en čas orglarski službi v Grobljah blagi gospod organist in pevovodja

Franc Breskvar iz Domžal. — Dne 15. februarja se je vršila otvoritvena predstava v dogotovljeni dvorani novega društvenega doma. Igrali so Ganghoferjevo 5 dejanko »Podobar« v režiji Fr. Lazarja. Otvoritveni govor je imel dr. Val. Rožič. Obisk je bil izredno velik; prireditev je vseskozi uspela.

IHAN. Praznik sv. Jožefa privabi vsako leto veliko ljudi v Ihan; to je namreč glavni praznik bratovščine Jezusa, Marije in sv. Jožefa za srečno zadnjo uro. Bratovščina je bila ustanovljena že leta 1719; ima tudi tole svojo staro pesem:

Sklenjen je človeku vmreti
enkrat v večnost popotvat.
Kolk boš moral pretrpeti
moraš prej premisliti.

Jezusa ino Marije
ljubga svetga Jožefa
(i)ma tolažbo kdor umira.
U Ihan je bratovšna.

Kdor je v bratovšno zapisan
ljubga svetga Jožefa,
ta ne bo nikol izbrisan
do te srečne večnosti.

Jezus, Jožef in Marija
sveta njih imena so.
Zginila bo hudobija,
če jih vsi posnemamo.

Ko bo zadnja ura bila,
pridite nam na pomoč,
Jezus, Jožef in Marija,
kadar pride smrtna noč.

In se bomo veselili
z njimi gori v svetem raj
z ljubim Jesusom, Marijo,
z Jožefom na vekomaj.

Na star napev jo je lansko leto priredil
Stanko Premrl štiriglasno.

Zadnje telefonske vesti

KAMNIK, 28. febr. (Tel. Našemu listu.) Kakor je že »Naš list« v januarski številki prorokoval, da bodo začasno prevažali elektriko iz Velenja na Kranjsko na voze, se je to v resnici zgodilo in sicer v torek 17. II. je prispel prvi voz z velenjsko elektriko v Kamnik, z napetostjo 1.000.000 V. Ta elektrika je imela tako visoko napetost, da je bilo pri belem dnevu velemesto Kamnik popolnoma razsvetljeno. Tudi energija je bila tolikšna, da so vse tovarne in uradi v znak tega zgodovinskega dneva tisti popoldan opustili delo. Na trgu v Kamniku pa se je zbrala več milijonska množica, igrala je slavna mestna godba kamniška. Prihitelo je prebivalstvo iz vseh okrajev ter navdušeno vzklikalo eno milijonski elektriki!

KAMNIK, 28. febr. (Tel. Našemu listu.) Kakor smo že svoj čas poročali, so mestni očetje kamniški ustanovili vojno mornarico. Manevriranje mornarice je izvrstno uspelo v torek popoldne, ko so kamniški mornarji pokazali svojo spretnost ob sprejemu velenjske elektrike. Manevriranje s čolni se je vršilo v kamniškem blatu in snegu na trgu, ki je prav dobro nadomestovalo Jadransko morje.

JARŠE, 1. marca. (Tel. Našemu listu.) Uradno se objavlja, da v občini Jarše v pustnih dneh ni bilo nobene plesne prireditve in niso v nobeni gostilni prekoračili policijske ure, čeprav so imeli tozadevno dovoljenje.

LUKOVICA, 1. marca. (Tel. Naš. listu.) Zveza avtobusnih podjetij zahteva, da naj oblast prepove kamniškemu avtu podjetja Rode, da bi imel nad volanom zataknjeno fazanovo pero, ker se je dognalo, da ta avto radi tega peresa najhitreje vozi. Vaš dopisnik je pa izvedel, da se podjetje Rode temu ne bo pokorilo, ampak si bo rajši še eno pero zataknilo.

Oče je bil torej kaj kmalu pripravljen izreči svoj: »Hočem«, tudi mati bi se nikakor ne bila branila pomagati svoji hčeri do večje sreče. Vprašanje je le bilo, kaj bo rekla Katrica na vse to. Bila sta namreč roditelja vendar toliko uvidena, da nista poznala tistega nesrečnega »moraš!«, radi katerega se je že mnogo naših gruntov potopilo v pijači in je že mnogo naših gospodarjev in gospodinj preklinjalo tisti dan, ko so sklenili zvezo nesrečnega in primoranega zakona. Dvignila sta se že toliko nad umevanje srečnega zakona, da sta spoznala, da je vir sreče in blagostanja v medsebojni ljubezni, v medsebojnem umevanju in spoštovanju, ne pa v doti, v balu, v gruntu in drugih minljivih dobrotah.

Materi je pripadla naloga, pripraviti Katrico do istega mnenja, kakor sta ga imela roditelja. Če se bo to posrečilo, potem bo vprašanje srečnega in blagoslovljenega zakona kar kratkoinmalo rešeno.

Ni bila ravno velika umetnost, preračunati premoženjsko stanje bodočega ženina; veliko težje je bilo prav besedo zastaviti in Katrico pripraviti do misli na možitev z Rožančevim.

Tiste dni sta imela roditelja med seboj večkrat važne posvete in pogovore.

»No, kaj je rekla?« je vpraševal radovedno oče.

»Ne vem, kako bi rekla. Zdi se mi, da ji ni nič kaj do možitve. Ali se mi pa prikriva?«

»Ali pa misli nuna postati?«

»Kaj se boš norčeval! Naša Katrica — pa nuna! Veš kar naravnost ji še nisem povedala, kaj in kako, samo tako okoli kraja sem malo poizvedovala. Toliko vem, da se na svojo roko še na nobeno stran ni zavezala.«

»Ima čisto prav. Tiste prezgodnje zveze in obljube navadno niso nič prida.«

Par tednov je preteklo in spet je prišlo do posvetovanja.

»No, kje si že zdaj z dekletom?«

»Malo bolj sem jo že uganila. Na možitve pravzaprav ne misli dosti. Pravi, da je še premlada.«

»Saj ne bo še jutri poroka.«

»In pa premalo resna je. Tisto bi ji bilo všeč, da bi se s fanti takole malo igrala.«

»Ampak fantje so nevarna igrača.«

»To sem ji tudi povedala.«

»In kaj je rekla?«

»Kaj? Nos je zavihala pa je šla.«

sta projektirana dva transformatorja, eden za cerkvijo, drugi za Ladstätterjevo tovarno. Radio postaja dobi svojo transformatorjo postaja v študi. Jarše morejo dobiti tok od daljnove pri Mengšu ali pa od transformatorja za Ladstätterjevo tovarno (vsaj za Rodico). Pri Komendi se bo morda odcepil daljnovod proti Kamniku.

Zakaj pravimo »morda«? Načrti še niso povsem končnoveljavni. Sedaj gre za to, da se občine in drugi večji odjemalci elektrike pobrigajo, da se jim napelje elektrika. Gradilo se bo najprej tam, kjer bodo občine to najprej omogočile.

Dobava toka in kritje stroškov

Dne 6. jan je po posredovanju bivšega državnega poslanca g. Strcina in župana g. Mejača g. srezki načelnik dr. Ogrin sklical sestanek 22 občin v Komendo. Na tem sestanku sta poročala referent za elektrifikacijo pri banovini inž. Rueh in ravnatelj K. D. E. inž. Miklavc. Na tem sestanku se je določil odbor, ki bo zbral podatke, koliko električne moči bo vsaka posamezna občina potrebovala. Po občinah že povprašujejo. Vsaka občina bo morala tudi sama nekaj prispevati k stroškom elektrifikacije.

Tok se bo dobavljal občini ali zadrugi ali tudi posameznikom. Zato če se kje županstva morda ne bi brigala za elektriko, naj se gospodarji v obliki zadruge ali sami prijavijo s prošnjo za napeljavo elektrike.

Kranjske deželne elektrarne nameravajo graditi tudi same vse daljnove, transformatorske postaje in nizkonapetostna omrežja, odjemalci toka k stroškom za navedeno primerno prispevajo, dalje nosijo sami stroške za hišno inštalacijo in za priključek na nizkonapetostno omrežje. Elektrarne oddajajo potem tok direktno vsakemu odjemalcu in obračunavajo z vsakim odjemalcem posebej.

Koliko bodo posamezni kraji morali prispevati za graditev lastnega daljnove in omrežja, se bo ugotovilo takole.

Elektrifikacija je združena z velikimi stroški. Ker banovina ne razpolaga z zadostnimi sredstvi za uvedbo elektrike, se bode morala radi tega zadolžiti. Banovina pa bo imela tudi dohodke od prodaje toka: s temi dohodki bo morala plačati električni tok, vzdrževati v redu svoje nprave, skrbeti za inkaso toka in obrestovati ter odplačevati posojila. Za vsak posamezni kraj more izdati banovina le toliko, da se bo izdatek še obrestoval in amortiziral — banovina ne namerava delati dobičkov iz elektrifikacije, ne sme pa tudi trajno izgubljati. Če banovina ne bo v stanju nositi vseh investicij radi uvedbe elektrike, bodo morali kraji primerno prispevati.

N. pr. vas, ki šteje 40 hiš, ima v vsaki hiši povprečno 5 žarnic po 25 sveč. Če teh 200 žarnic gori le eno uro, porabi 5 kilovatnih ur elektrike. Na leto gorijo žarnice okoli 500 ur. To da 2500 kilovatnih ur. Za razne gospodarske stroje se bo porabilo morda 1000 kilovatnih ur. Skupno 3500 kilovatnih ur. Teh 3500 kv. ur stane električno n. pr. 2600 Din. Poleg tega bo letno za to n. pr. še 2000 Din drugih stroškov

(nadzorovanje, popravila, inkaso toka), tako, da stane banovino ta vas 4620 Din. Vas pa plača za porabljen elektriko po ceniku, kakor je iz naslednjega poglavja razvidno, n. pr. 8500 Din. Banovina ima torej letno 3900 Din presežka. S tem presežkom bo morala obrestovati in plačevati dolg, ki ga je napravila radi preskrbe te vasi z elektriko. Ker bo pri navedenih nizkih cenah toka in pri razmeroma inalem odjemu presežek po večini premajhen, bo morala plačati dotična vas pri uvedbi elektrike poleg običajnega plačila za porabljen elektriko še enkratni prispevek, s katerim se bodo skupno z dobičkom krili vsi stroški elektrifikacije. Iz tega je razvidno, da če bo odjem elektrike velik, bo doplačilo toliko manjše, ker se bo že z navadnim plačilom skoro vse krilo.

V dobro cele občine je torej, če se oglasi kar mogoče veliko gospodarjev za napeljavo elektrike. Nima pa pomena, da bi se obračal na banovino s prošnjo za elektriko morda ne sam ali samo nekaj gospodarjev, ki rabijo samo malo toka.

Cene

Brez dvoma večino naših bralcev zanima, koliko bo elektrika veljala in kaj vse bo moral vsak sam plačati.

Vsak gospodar bo moral plačati samo tisto napeljavo, ki je samo zanj. Dokler teče elektrika po skupnem vodu, gradi banovina. Vod se smatra za skupen, če je namenjen vsaj za dva gospodarja. Torej plača vsak samo od tam, kjer je njegov tok priključen in pa napeljavo po lastnem splotju.

Tok se bo računal po porabi od kilovatne ure, ki jih meri števec. Števec bo dobil vsak gospodar na posodo. Srednje velika žarnica (25 vatna) porabi, ako gori 40 ur, 1 kilovatno uro.

1.) Luč.

Za navadne stranke bo veljala 1 kilovatna ura 3.25 Din. (Za javno razsvetljavo in cerkve bo cena polovična.)

2.) Tok za motorske obrate.

Za kmetijske namene (slamo-reznice, mlatilnice itd.) se računa kar počez letno za vsak hektar obdelane zemlje 31 Din.

V obrtne namene (za kv uro) pri porabi do 30 kv ur (mesečno) 2. — Din pri porabi do 100 kv ur (mesečno) 1.75 Din pri porabi 100-200 kv ur (mesečno) 1.40 Din Za vso ostalo mesečno porabo 1 Din za kv uro.

Na primer mizar rabi dnevno 4 ure po 3 kv; to je dnevno 12 kv ur ali mesečno približno 300 kv ur. Za prvih 100 kv ur plača 1.75 Din za 1 kv uro, za drugih 100 1.40 Din za kv uro, za tretjih 100 pa 1 Din za kv uro. Skupaj torej plača $175 + 140 + 100 = 415$ Din ali 1.39 Din za kv uro. Če rabi več, mu pride tok seveda še ceneje.

Cene za industrije se določijo na podlagi posebnih dogovorov.

Želimo, da bi ta naša pojasnila o velenjski elektriki izdatno pripomogla, da bi se kar mogoče mnogi priglasili za elektriko,

ker smo uverjeni, da bo to pred vsem njim samim v največjo korist.

Delavec in dinar

Na željo ravnateljstva tovarne v Jaršah je delavstvo te tovarne z ozirom na naš članek »Delavske pritožbe« v 2. štev. Našega lista našemu uredništvu izjavilo, da se ono ni pritožilo radi nedeljskega dela v tovarni. Ob tej priliki izjavljamo, da tega dopisa nismo dobili iz vrst jarškega delavstva. Naš delavski dopisnik je na naše tožadavno opozorilo odgovoril, da s tistim dopisom sploh ni mislil zadeti jarške tovarne, toda ponovno ugotavlja, da je vsebina dotičnega dopisa resnična. —

Uredništvo.

Vedno pogosteje se govori o stabilizaciji dinarja. Veliko jih je, ki pri takem govorjenju in poslušanju ničesar ne mislijo. Zadnji čas, ko primanjkuje vedno bolj denarja vsem, zlasti pa kmetu, ker ne more za primerno ceno vnovčiti svojih pridelkov, smo pa tudi delavci začeli razmišljati o stabilizaciji dinarja in njenih posledicah.

Prišli smo do zaključka, da bo dinar vedno bolj težko zaslužiti, ker bo bolj redek. Radi tega bo pa imel in moral imeti večjo veljavo po trgovskem načelu: »Ako je kakega blaga manj na trgu, dražje je.« Tako bo dinar dobil večjo veljavo ali vrednost. Z njim boš mogel nekaj plačati, nekaj kupiti. Temu dejanju bo pa nujno sledilo drugo, da bo vrednost drugega blaga padla na ceni. V doglednem času bo preobrat velik in za vse usodepoln, kateri ne bodo s tem računali ob pravem času. Spomni se dvajset let nazaj, ko si šel z eno krono v žepu samozavestno v gostilno, da boš z njo lahko jedel in eno čašo vina pil. Takrat si mogel kupiti celo zemljišče za 15.000 kron, hišico pa že za nekaj sto kron.

Ti spomini, ki jih obujemo, pa delajo marsikateremu delavcu težke skrbi. Marsikdo vzdihne in reče, ako in kadar pride do take veljave dinarja, prišel bom ob svojo hišico. In niso brez vzroka take tožbe. Zgodilo se bo vsakemu, kdor ima na svoji hiši dolga pet, deset, dvajset tisoč dinarjev ali še več in ga ne bo pravočasno odplačeval, da bo dolg presegal vrednost hiše. Pamet pove vsakemu, da bo v tem primeru imel manj kot nič. Gotovo je pa, da upniki ne bodo čakali do tega časa, ampak bodo svoje terjatve uveljavili že prej, da pridejo do svojega denarja. Pametno ravna vsakdo, da preceni sam svojo hišo, koliko je vredna v zlati veljavi. To more storiti vsakdo, ki pozna vrednost predvojne krone.

Naj ne bo nihče izmed nas lahkomišljen in naj si ne dela praznih upov, da bo takrat plačal dolg ali da bodo denarni zavodi popustili pri svojih terjativah. Bile bi prazne sanje, usodepolne za dolžnika. Dinar bo težko dobiti, dolg bo težko plačati. Upniki pa tudi ne smejo čakati z izterjanjem dolga tako dolgo, da bo hiša, zdaj vredna dvajset tisoč dinarjev, takrat pa morebiti samo desetino sedanje vrednosti. Takrat bi upnik prišel ob svojo terjatve po večini, če bi čakal tako dolgo, ti, delavec, pa ob vse. Hiša bi šla v druge roke.

Zato pa ne čakaj z odplačevanjem svojega dolga tako dolgo, da te upnik terja! Sam odplačuj svoj dolg v tistem razmerju, v katerem dobiva dinar večjo vrednost in cena hiše pada, ako hočeš hišo obdržati. Ne reci: Komaj obresti plačujem. Kje bom dobil še za glavnico? Varčuj in se omeji na najvažnejše življenske potrebe, da ohraniš streho nad svojo glavo!

Dr. Jos. Srebrnič, škof:

Tyrševa ideologija in mi

Sokolski funkcionar g. M. Kovačič piše: »Cela komisija je na delu, ki odkriva vedno nove zaklade, ki dokazujejo, da Tyrš ni položil trdnih temeljev Sokolstvu le s tehnične strani, temveč mu je dal tudi globoko filozofsko fundacijo, na podlagi katere spoznamo, da nam more Sokolstvo nadomestiti, oziroma se more smatrati samo kot svetovni nazor.«

Uredništvo.

Zadnje čase se je začel javljati sovražnik svete Bogorodice na nov prikrit način. Hvali in priporoča, širi in uvaja se takozvani Tyršev duh, Tyrševa ideologija, Tyršev način mišljenja o svetu, o človeku, o naciji, o državi. Jaz sem stvar proučil in vam lahko povem toliko, kolikor sledi:

Tyršev duh je duh naturalizma in materializma, Tyrš je povzel svoje ideje po nemškem filozofu Schopenhauerju, kasneje si je rajši izbral telesno kulturo poganjskih Grkov, učil se je tudi pri mohamedancih ter prešel v materialistično pojmovanje človeške družbe in sveta sploh po Darvinovi razvojni teoriji. Njegova ideologija ne pozna Boga, niti neumrljive duše. Duša in telo sta mu pojava iste stvari; religioznost je njemu delo za narod, ki se izvršuje v duhu večnih prirodnih zakonov, v duhu stalnega napredka in razvoja. Človeštvo in z njim posamezni narodi so mu samo deli prirode; neizprosni zakoni, ki vladajo v naravi, vladajo tudi v človeštvu in narodom in jih prav nobena molitev ne more spremeniti. Življenje mu je neprestano gibanje in borba, v kateri zmaga tisti, ki je najbolj pripravljen za borbo. Zato je treba gojiti telesno kulturo; telesno kreplek poedinci bodo tvorili tudi moč naroda. Grška kultura mu je kažipot v odgoji mladine. Oznana svoboda, bratstvo in enakost v smislu naturalistične humanitete. Roga se krščanski karitas. Hoče, da se odgaja um, volja in čustvo v človeku za ljubezen do naroda in države, za svobodo, za narodno obrambo, za prosveto in moralo, vsekakor pa izključno v luči tostranske kulture ter dosledno brez Boga, brez Kristusa, brez Cerkve, brez molitve — pa tudi brez presvete Bogorodice, ker je njemu ideal drški človek; »boljšega, večjega človeka ni dala nobena kasnejša doba«, tako je sam izjavil. Tyrš je med Čehi oče obsežnih mladinskih vzgojnih organizacij; v smislu svoje ideologije je odstranil iz njihovega vzgojnega dela vsak vpliv religioznih, zlasti katoliških momentov ter je neprestano deloval na to, da bi bile v verskem oziru brezbožne.

To je Tyrševa ideologija. Noben dober katolik je ne more sprejeti, ker je enostavno negacija ne samo vsega kar je katoliško, ampak sploh vere v Boga. Neiskrenost, nerazumevanje ali varanje je, ako se trdi, da njene etične ideje niso in ne morejo biti nasprotne verskim in etičnim načelom.

Kako to, da Tyrševa ideologija sploh ne pozna etike z odnosi do Boga; ko verska etična načela zanikava ter v svojem področju ne dovoljuje niti najmanjši poskus vzgoje v smeri katoliškega etičnega nauka? Nacijonalna vzgoja v smislu Tyrševe ideologije ni nič drugega, kakor konkreten prenos Darvinove razvojne teorije na človeka poedince in na nacijo. Kateri katolik in človek sploh, ki veruje v Boga, more to sprejeti?

Ni večjega nasprotja s katoliško vzgojo, kot je ta ideologija! Napačna je tudi negacija katoliškega stališča, ko se trdi, da

morejo duhovniki na svojem področju sicer svobodno mladež vzgajati v verskem duhu, med tem ko je stvar laičnih elementov, da sami na področju Tyrševe ideologije isto mladež vzgajajo v Tyrševem duhu. Zakaj vsaka vzgoja mora biti edina in složna, sicer se bo zgodilo isto, kakor kadar se meša plemenito vino s pokvarjenim. Nemogoče je duše usmeriti k Bogu, ako jih istočasno Tyršev duh tira stran od Boga. Toda gre za najresnejšo stvar na svetu, za usodo duš, ki so neumrljive in ustvarjene za večnost. Za nas je torej absolutno izključeno, mirno dopuščati vzgojo v smislu Tyrševega duha, kakor je sploh nasprotno katoliškemu nauku, da je katekoll vzgoja izključna stvar laičnih elementov kake državne oblasti.

Starši naj vedo, da vzgoja njihovih otrok v smislu Tyrševe ideologije vodi neizbežno v versko brezbriznost in konsekvntno prej ali slej v verski nihilizem, v odpad od Kristusove Cerkve, v odpad od Boga. Ta ideologija je največja nevarnost za našo dečo in mladež, ker gre za tem, da pomalem izruje iz njihovih duš vse, kar spominja na Boga in Jezusovo Cerkv. Ta ideologija se danes priporoča in širi in mnogi se je radi svojega položaja niti ne morejo ogniti, čeprav jo iz dna duše sovražijo in obsojajo. Toda mi se hočemo proti njej boriti, boriti se za svobodo vesti in pravice staršev pod

vodstvom nebeške Bogorodice! Ona ne stoji na strani Tyrševe ideologije! Silna, močna žena iz raja, presveta Bogorodica Marija, ona je z nami. Mi nočemo Tyrša, mi hočemo pri vzgoji dece in mladeži Bogorodico Marijo. »

Resnična zgodbica

Z dopisnikom dnevnika »Slovenec« sva korakala po ulici nekega našega trga. Prav pred nama je šel pogrebni sprevod. Obrede je vodil ljubljanski škof. Iz znane hiše pride nekdo in me ustavi: »Prosim če bi mi povedali, kdo je bil ta proš ali kanonik, ki je imel škofovsko kapo pri pogrebu?« Dopisnik »Slovenca« je v sobi in bi rad vedel. Prosim. — Moj tovariš je postal pozoren, saj je bil on dopisnik tega dnevnika. In je kar stopil v hišo, da vidi svojega »tovariša«. V hiši je bil orožnik in pisal. »Ali ste Vi dopisnik Slovenca?« — »Ne. Popoldnevnik Sl. n. me je naprosil, da bi mu telefonično poročal vsaj do 11, kako je bilo na pogrebu.« — »To je kaj drugega; torej ne za »Slovenca«. —

Ko je prišel ven, mi je smehljal omenil: »Seveda, ker je videl, da imate kolar, je moral reči, da je za Slovenca.«

In sva se oba nasmehnila, češ, da ima popoldnevnik takega dopisnika, ki ne pozna niti domačega škofa. ...

Otroški kotichek

(Piše striček Matiček.)

Tinček med angelci

(Nekaj črtic iz življenja Martineka Pogačarja v Zavetišču sv. Vincencija v Mengšu.)

Dne 17. februarja je odšel med nebeške krilatce Tinček Pogačar, katerega življenjski opis je prinesel Naš list v svoji prvi lanski številki.

Od dneva prvega sv. obhajila, katerega je prejel star komaj štiri leta, 4. oktobra

Tinček na mrtvaškem odru.

1929, je bil Jezus skoraj vsak dan gost v njegovi duši. Ganljivo je bilo slišati Tinčka, ko je vsako jutro pred zakristijskimi vrati z angelško nežnim glasom in s povzdignjenimi ročicami prosil duhovnika za sv. obhajilo: »Prosim za ljubega Jezusa!« Dokler je mogel, je prosil, da so ga nosili v kapelo k sv. maši. Če mu je sestra usmiljenka rekla, da ne bo mogel vzdržati vsled bolečin, je jokaje zatrjeval, da se bo premagoval. Parkrat ga je motil ministrant, ki se je nazaj oziral. Tinček je trdil, da se to ne sme, ker angelček vse zapiše. Tudi čez dan je prosil, da so ga večkrat nesli v kapelico, kjer je z bolnicami molil sv. križev pot in je pel pesmice. On je navadno naprej molil očenaš. Kadar je imel hude bolečine, takrat je prosil gdnico Minko Svetlin, naj ga nese na vrt h kapelici Lurške Marije. To je imenoval svojo božjo pot. Zapel je navadno tam pesmico: »Mati moja, venec pletem, venec rož za tvoj oltar ...« In pomenljivo je, da je na praznik Lurške Marije, dne 11. febr., zamogel prejeti poslednjikrat sv. obhajilo. Če je zvečer gorela pri kapelici sv. Jožefa na dvorišču lučka, je vselej prosil, naj ga poneso dol, da gre na božjo pot k sv. Jožefu, da si bo izprosil srečno zadnjo uro. Med potjo je pel pesmico: »Sv. Jožef in Marija gresta v mesto Betlehem.«

Milost božja je čudovito delovala v njem. Preden je prejel prvo sv. obhajilo, je bil fantek sebičen in skop; tudi malenkosti ni hotel drugim odstopiti. Pozneje je bil pa vesel in srečen, če je le imel kaj, da je lahko komu podaril. Marsikatero reč je sprejel le zato, da je z njo druge razveselil.

Zelo rad je obiskoval bolnike, zlasti mlajše. Ljubko ga je bilo videti, ko je večkrat sedel ob vznožju postelje neke deklice, ki je lansko leto umrla. Rad ji je prinašal slaščice. Pri nekem obisku je obljubil, da jih bo poslal. Pozabil je, da jih je že razdelil. Ko je to pozneje videl, je

začel glasno jokati rekoč, kako se mu smili uboga Ivanka. Bolnice so mu ginjene vrnile sladkorčke, da jih je lahko podaril Ivanki.

Njegovo življenje je bilo zares mučeništvo. Pa vse je trpel in se je vedno premoval za Jezusa. Zavedal se je vedno božje priučujočnosti. Skrbno se je pokrival rekoč: »Jezušček bi bil žalosten, če ne bi bil lepo pokrit.« Hoditi ni mogel nič. Noge so bile vse ranjene in zvite. Če mu je kdo rekel, da se bo še pozdravil, je resno odvrnil: »To pa že ne, tukaj nikoli, ampak v nebesih. Tam bom skakal kakor golobček.«

Jako blagodejno je vplival na bolnice. Opominjal jih je k potrpežljivosti iz ljubezni do Jezusa. V hudih bolečinah je sam bridko stokal, ker se ni mogel ganiti. Vsako prelaganje mu je bilo mučno, neznosno. Ob takih prilikah je prav posebno prosil Jezusa in Marijo za pomoč. Ker je Marijo posebno ljubil, je prišla sestra na srečno misel, da mu je dala ime Marijanček, to je Marijin sinček, in so ga odslej klicali le s tem imenom, kar mu je zelo ugajalo. Zavedal se je, da mora Marijin sinček potrpežljivo trpeti. Zadnji dan, ko je še govoril, t. j. dne 12. febr., se je prebudil iz omedlevice in je rekel: »Ali ni res, da Marijanček veliko bolj potrpežljivo trpi, kakor pa Tinček?« Ko ga je ta dan sestra preobvezovala in mu je neka bolnica pri tem držala nogo, je vprašal sestro, kaj ji hoče za to uslugo podariti. Sestra mu je rekla, da ima še tri sladkorčke. Prosil je: »Dajte ji to, saj jaz ne bom več rabil.« Za vsako reč je prosil in se za vsako stvar tudi vsikdar lepo zahvalil.

Zlasti zadnje čase je trpel neznosno. Tehtal je samo še 8 kg, dasiravno je bil fantek star 6 let. Bolezen ga je čisto izčrpala in zvila. Prejel je zakrament sv. poslednjega olja. Ko je bil o njem nekoliko poučen, je večkrat zanj prosil, da bo potem lažje trpel in prejšel v nebesa. Skrbelo ga je le to, kako mu bodo rokce in nogce mazili, ker jih je imel povezane. Vsak, ki ga je obiskal, se mu je priporočal v molitev, kar je tudi vsakemu obljubil. Ko je zadnje dni še komaj govoril, je še naštel vse prečastite gospode, katere je poznal in sestre in dobrotnike in obljubljal, kako bo molil v nebesih za vse.

Na vprašanje, če se ne boji umreti, je odgovoril: »Nič. Saj ni hudo umreti, ko je pa Anita tako lepo umrla in je pred smrtjo še tako lepo pela.« (Gdčna Anita Gostiša umrla v Zavetišču novembra 1929). Ljubi Bog je sprejel žrtev nedolžnega otroka. Zadnje dni mu ni bilo več mogoče zaužiti v vročini niti kapljice vode. Jezušček se mu je v ustih posušil in postal, kakor skorja. Pa je vse vdano pretrpel. Večkrat je govoril, kako lepo kronco bo imel v nebesih z zlatimi zvezdicami in lučkami. Ker je večkrat bolnice prosil, da bi mu ob smrti zvonile z vsemi njegovimi zvončki, so to tudi storile, ko je poletel v nebesa. Prosil je tudi in si zelo želel belih rožic na krsto in da naj bo krsta okrašena z zlatimi zvezdicami. To se mu je vse izpolnilo. Blage gospe iz Domžal, Mengša in Kamnika so mu poslane vencev in šopkov, da je ležal na mrtvaškem odru v samem cvetju. Njegovega pogreba se je udeležila gospa Jenčičeva, več častitih sester, mnogo bolnikov, pa tudi drugih ljudi in otrok. Obljubljeni mu je bilo, da bo pokopan poleg častitih sester, česar se je zelo veselil. Tudi ta želja se mu je izpolnila. — Celo življenje tega čudovitega otroka je bilo samo trpljenje, a sedaj se je začelo zanj novo življenje, je, rajska mladost. Gotovo ne bo pozabil v nebesih svojih dobrotnikov, katerim je nešteto krat obljubil priprošnjo pri Bogu.

Striček je Tinčka dobro poznal. Sedaj Tinček v nebesih moli za strička in za njegove nečake in nečakinje, kakor je stričku obljubil. Striček želi, da bi bili vsi

njegovi mali znanci taki angelčki, kakor je bil Tinček.

Stričkova pošta

Kako se je otroški kotichek v »Našem listu« otrokom priljubil, kažejo premnoga pisma, ki jih striček dobiva. Otroci prav pridno pišejo svojemu stričku. Morda bi kdo mislil, da bodo na pošti v Domžalah nejevoljni; ker prihaja za strička toliko pisem. Pa otroci, nič se bati! Uradništvo na domžalski pošti je tako postrežljivo, da ne bodo prav nič hudi, če bodo otroci tudi še več pisali. Striček bi prav rad na vsako pismo posebej odgovoril. Pa potem bi moral celi »Naš list« vzeti za otroški kotichek. Za sedaj je pa g. urednik obljubil, da bo dal eno stran in pol otrokom in stričku, da bodo malo pokramljali, ker stričkovo pošto radi bero otroci in tudi odrasli. Vsem pa tudi sedaj ne bo mogel odgovoriti. Drugi pridejo prihodnjič na vrsto. Striček je imel ta mesec svoj god. Njegovi nečaki in nečakinje so se ga spominjali, zanj molili in mu častitali. Vsem se prav lepo zahvaljuje. Striček je na dan svojega godu tudi za Vas vse maševal.

Hedica Cedilnik, Radomlje, piše: »Veš striček, zelo sem bila užaljena, ker si mi odgovoril samo dve vrstici, ko sem Ti jaz napisala cele tri strani. Prosim striček, piši v Kamnik g. Strgarju, naj odkupi tri zamorčke, ker je imel tri oglase v Našem listu na otroški strani. Veliko bi Ti še rada napisala, pa ne bom, ker mi Ti tako malo odpíšeš; iz tega sklepam, da Ti niso ljuba dolga pisma. Ako boš Ti veliko napisal, bom pa še jaz!« Kako znaš biti huda, Hedica! Pa striček je nedolžen, ker Ti je striček napisal dolg odgovor, pa ga je g. urednik odščipnil. Striček je tudi tega mnenja, da mora g. Strgar odkupiti, če že ne tri, pa vsaj enega zamorčka, ker je bil tolikokrat v otroškem koticčku. Če bo poslal denar za zamočka stričku, bo striček povabil vse svoje nečake in nečakinje, ki radi kavo pijejo, naj prosijo svoje mamice, da bodo kavo samo pri g. Strgarju kupovale. Hedica, Ti boš prva to naredila. Ali boš sedaj dolgo pismo odgovorila? Nečakinje iz Kamnika. Pet jih je. To so: Pavla Repanšek, Česen Marija, Širca Marica, Bešker Marica in Stražar Zinka. Te male misijonarke so lani na Perovem igralu par lepih igrice in z dohodkom kupile zamorčka v Afriki. »Prosijo strička, da bi ga lepo pozdravil, če ga bo kedaj videl.« Dobro, male nečakinje! Če bo striček šel v misijone in srečal Vašega zamorčka, mu bo že povedal, da ga njegove male botrice iz Kamnika pozdravljajo. Oglasite se še kaj! Do takrat pa vse pozdravljene! Najmanjše nečakinje, Lichtenthurn, pišejo na dan Nedolžnih otrok, ko so imele vse svoje godove: »Med tistimi, ki bi ga danes rade tepeškale, si tudi Ti, dragi striček. Toda škoda, da ni v Ljubljani na celem Miklavževem trgu tako dolge šibe, da bi segala od Ljubljane do Grobelj. S tem Te torej ne moremo osrečiti. Želimo Ti pa, da bi bila v novem letu srca Tvojih malih nečakov in nečakinj vedno bolj in bolj prežeta Tvojega misijonskega mišljenja!« Prav lepa hvala, tudi za šibo! Striček je za Vaš godovni dan za Vas vse molil, da bi res vedno nedolžne ostale. Spričevala ste imele lepa. Po podobice boste pa same prišle o Veliki noči. Za »milijonček čestitk« hvala lepa! Pepca Gregorin, Ihan. »Tudi jaz se hočem stisniti v Tvoj kotichek, in še prav zelo se bom morala stisniti, ker pišeš, da imaš malo prostora.« No, toliko prostora je še vendar bilo, da si še Ti noter prišla, zato, ker si tako skromna in malo želiš. Drugič pa več piši! Mimica Pirnat, Trzin. »Najprej Ti povem, da prav rada čitam Otroški kotichek. Žalostna sem, ko berem koliko Ti pridni otroci pošljejo zo uboge pogančke. Jaz pa

Ti do danes nisem mogla še nič poslati. Veš, striček, denarja nimam poslati, ker sem sirota brez ljubelega očeta, mamica nas pa komaj preživi. Zato sem začela zbirati znamke in Ti jih danes pošiljam. Upam, da boš tudi s tem malim darom za pogančke zadovoljen.« — Striček je zelo zadovoljen s Teboj. Jezušček pa še bolj. Mimica, tudi Ti si bogata. Znaš lepo moliti za pogančke in imaš nedolžno zlato srce. Tega Jezuščku daruj, pa bo vesel Tvojega daru. Rebolj Alojzij, Češnjice. Hvala lepa za znamke in častitke! Mihaelca Andrejka, Rova. Pri Vas ste se pesemco o parklju kar v šoli naučili. Pa Ti in sestra Katica gotovo niste bile v parkljevem košu. Ruža Dinter, Lichtenthurn. Striček je mislil, da si že umrla, ker se nisi nič oglasila. Sedaj si pa poslala svojo »fotografijo«. Boš prišla povedat, katera si Ti na silki. In Tvoja kartica za stričkov god! Striček se je prav od srca smejal. Ti jo pogruntaj! Povej svojim tovarišicam iz II. a in III. razreda, da so preveč zamerljive. Ker striček ni bil zadovoljen z njihovimi »cveki«, pa sedaj nič več ne pišejo. Kaj ne, da to ni lepo!? Mihaelca Stupca, Podrečje. Ti si stričkova najprijadnejša dopisovalka! Hvala lepa za častitke! Ko bi bilo malo več prostora, bi bile Tvoje pesmice objavljene. Mici Habjan, Trzin. »Mene še ne poznaš. Povem Ti, striček, da prav rada čitam otroški kotichek. Imeli smo lepe jaslice; vedno je lučka gorela pred njimi, zato da je Jezušček lahko videl, kateri so prišli k njemu molit.« Striček Te pa vendar pozna, ker Te je že videl. Trzinski otroci pridejo večkrat v Groblje k sv. spovedi. Striček je z Vami zadovoljen, ker se v cerkvi pred sv. spovedjo prav lepo obnašate. Tako je prav! Pa še piši! Tonček in Francek Šuštar, Preserje. »Tudi midva želiva priti v Tvoj kotichek, saj ne bova potrebovala veliko prostora, ker sva še majhna. Seveda, kadar sva razposajena, nama ne zadostuje celo dvorišče; v Tvojem koticčku bova pa prav pridna.« Striček vaju sprejme prav rad in upa, da bosta tudi za naprej pridna ostala. Kočar Albin, Rode Jožef, Pahor Jožef, Rova. Vi trije ste pa tički! Poslali ste 10 Din za »stričkove hlače!« Striček ima hlače. Mali odkupljeni

Uganka

Kaj želijo ti Kitajčki?

Trije izžrebani rešilci dobijo vsak po eno piščalko.

zamorček Matiček jih še nima. Gotovo ste vi trije darovali za zamorskega Matička! Pa sporočite. Valter Gajšek, Celje. Kar pet naročnikov si pridobil v Celju za Naš list. Kako lepo! In 130 Din si nabral. Hvala lepa! Tvoje prijateljice bi radi poznale strička. Bo že objavil enkrat sliko, da bodo spoznale, če je pravi, ker so ga najbrž že kedaj videle. Dečki iz Zavetišča, Domžale. Vašega darila za god je pa striček najbolj vesel. Poslali ste mu duhovni šopek: 22 sv. obhajil, 49 sv. maš, 15 sv. rož. vencev, 36 raznih molitev. Prav lepa hvala! Striček je pa na svoj god za Vas vse molil in tudi za deklice iz Zavetišča. Frida Breznik, Ihan. Nič se ne boj, da bi Te striček ne obdržal v kotičku. Pridne ima vedno rad. In med pridnimi boš vendar tudi Ti. Anica Pavlovčič, Domžale. Tebi in prijateljicam lepa hvala za častitke! Naslova na pismu pa nisi prav napisala!

Stričkova zbirka

Stričkova prošnja, naj kupijo otroci svojemu zamorskemu Matičku za god hlače in mali Kitajki Tereziki krilce — oziroma tudi hlače — ni ostala brez uspeha. Kakor kaže,

ju ne bo zeblo in še bo ostalo darov, da bomo Jezuščku za pirhe odkupili še pogančke. Valter Gajšek, ki je nabral v Celju 130 Din, želi, da bi mu bilo ime Joško. Darovali so za Matičkove hlače: Dečki iz šole na Rovi 10 Din; Frida Breznik, Ihan 10; I. I. Ihan 10; Valter Gajšek, Celje 130; dečki iz Zavetišča v Domžalah »pošiljajo malemu Matičku za god 10 Din in mu želijo vse najboljše in da bi bil kdaj vsaj nekoliko podooben našemu stričku Matičku«. Za Tereziko so darovale: Nečakinje I. odd. Lichten-thurn 100; Pavla Mušič, Mengeš 10; deklice iz Zavetišča v Domžalah 10; šolske deklice, Rova 19; Mihaelca Stupica, Podrečje 10 Din. Striček se vsem v imenu obeh lepo zahvaljuje.

Ugankarji

Kako so bili nekateri otroci žalostni in celo hudi, ker v januarski številki ni bilo nobene uganke. Bali so se že, da striček ne bo stavil več ugank in pošiljal nagrad. Uganka je bila tudi za takrat pripravljena, pa je zmanjkalo prostora. Zadnja je bila pa malo težja. Zato je prišlo tudi samo 28 rešitev. Gospod Žreb je to pot izbral Kri-

stino Kočar in Ivanko Mlakar, obe z Rov in jima poslal »Strica Jaka.« Čudno, da ima ravno rovske otroke tako rad.

Velika zaloga manufakture, najlepša izbira za vse stanove, zaloga vse vrste špecerije, moke, koruze itd. — Velika zaloga železa, vse vrste železnine, zaloga najnovejših železnih plugov itd. — Vedna zaloga svežega cementa in druge gradbene potrebščine. — Zaloga umetnih gnojil, stekla, porcelana itd. Cene najnižje; brez konkurence.

Za obilen obisk se priporoča

JOS. SENICA

TRGOVINA, DOMŽALE

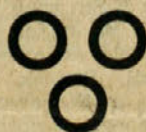
UGODNA PRILIKA ZA VARČEVANJE!

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

v svoji lastni hiši

SPREJEMA HRANILNE VLOGE

na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama.

Šutna, štev. 22,

POSOJILA DAJE

pod ugodnimi pogoji.

URADNE URE od 8 do 12 dopoldne
od 2 do 4 popoldne.

USTANOVLJENA
LETA 1869.

USTANOVLJENA
LETA 1869.

FINO VOLNENO BLAGO ZA
PLAŠČE IN OBLEKE, SVILA
IN POLSVILA V RAZNIH
BARVAH IN VZORCIH, PE-
RILNI CEFIR, KAMBIK, SI-
FINA BELA TKANINA, PO-
FON ZA PERILO IN BLAGO
STELJNO OPREMO. BLAGO
ZA ZASTORE, BRISAČE, FRO-
TIRKE, NAMIZNI PRTI IN
PRTIČI IN VSE VRSTE MA-
NUFAKTURNEGA BLAGA.

KADAR SI NABAVLJATE
BLAGO ZA OBLEKE ALI PE-
RILO, ZGLASITE SE ZANES-
LJIVO V TRGOVINI

R. MIKLAUC

„Pri škofu“

LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred Škofijo

KJER BOSTE POSTREŽENI Z
DOBRIM IN TRPEŽNIM BLAGOM
PO NIZKIH IN SOLIDNIH
CENAH.

ZUNANJIM NAROČNIKOM SE NA
ZAHTEVO DOSTAVIJO VZORCI
SVRHO NAROČILA.

MODNI KAMGARN, ŠPORTNI
ŠEVJOT, SUKNO, HLAČEVI-
NA, BARŽUN, IZGOTOVLJE-
NO PERILO: HLAČE, SRAJ-
CE, PREDPASNIKI, VSE VR-
STE NOGAVIC V RAZNIH
BARVAH. — RAZNE ODEJE,
FLANELASTE IN PREŠITE
I. T. D. VELIKA ZALOGA
SVILENIH IN POLSVILENIH
RUT I. T. D. I. T. D.

